

Gümrük kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilân : 30/VI/1926 - Sayı : 408)

No.
906

BİRİNCİ MADDE — 11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 1, 2, 6, 7, 8, 12, 13, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 41, 42, 43, 46, 48, 51, 52, 56, 58, 60, 64, 68, 69, 74, 75, 76, 84, 89, 90, 93, 94, 100, 101, 105, 106, 107, 109, 110, 112, 115, 116 ncı maddeleri berveğri zir tadil edilmiştir :

[Birinci madde — Gümrük hattı deniz ile hudut teşkil eden enhar sevahilinden ve Türkiyeyi mücavir Devletler arazisinden tefrik eden kara hududundan ibarettir.

İkinci madde — Kara hududunda gümrük hattından dahile doğru on kilometre, sahilde sahil hattından denize doğru dört mil mesafe dahilinde bulunan saha gümrük muntakası addolunur. Enharı müşterekede gümrük muntakası nehirlerin karasularından madut olan kısımdan ibarettir. Şu kadar ki bazı mahallerin icabatından olarak ve bahusus hududa karip nehir mevcut olan havalide mezkûr muntaka kara cihetinde on kilometreyi ve deniz cihetinde dört mili tecavüz edebilir.

Altıncı madde — Gümrük hattından bilimrar Türkiyeye ithal olunan eşyadan tarife kanununa tevfikân gümrük resmi istifa edilir. Yalnız kanunen resimden muaf olanlar bundan müstesnadır.

Yedinci madde — Bir ecnebi memleketten diğeri bir ecnebi memlekete gönderilmek üzere Türkiyeden imrar olunan eşya gümrük resminden muafır.

Sekizinci madde — Gümrük rüsümü ile vezin ve ambar ve antrepo ücretleri ve damga ve mühür masarifi ve ücretatı hammaliye ve eşyanın muayenesi için zurufun açılıp kapanmasına muktazi ve gümrük muamelâtının ifasına ait masarifi saire tarifeli mahsusalarına ve vezin ve ardiye ücretleri de işbu kanunun on üçüncü ve otuz dokuzuncu maddelerine tevfikân eşyanın sahibinden tahsil ve istifa olunur. Rüsüm ve masarif ve ücretat, gümrük muamelâtı hitam bulur bulmaz icap eden taraflara tesviye olunur. Üçüratı hammaliye, zurufun açılıp kapanması ve sair bu gibi hidemat hakkındaki tarifeler her gümrük idaresi için Ticaret vekâletince memur edilecek bir zatin riyaseti altında mahallî ticaret odasından ve belediyesinden ve ticaret odası bulunmayan yerlerde yalnız belediyeden ve belediye teşkilâtı olmayan yerlerde de oradaki veya en yakın mahaldeki ihtiyar heyetinden müntehap birer azadan ve gümrük idaresinin bir memurundan mürekkeben teşekkül edecek hususî komisyonlar marifetile tanzim ve Ticaret vekâletince badettasdik tatbik olunur. Ticaret vekâleti bu tarifelerin ihtiyaca göre tadil veya yeniden tanzimlerini talebe salâhiyettardır.

On ikinci madde — Bir mal tâbi olduğu gümrük resminden ve masarifinden ve ücretatından ve sair bilcümle tekâlifi Devletten ve cezayi naktiden dolayı zamân ve teminat hükmündedir.

On üçüncü madde — Adet veya res üzerine tediyei resmedenlerden maada ithalât ticaret eşyasından kap başına on ve döküm halinde bulunan eşyadan tonilâto başına yirmi para vezin ücreti istifa olunur.

On altıncı madde — Ledeliktiza Hükûme ithal, ihraç, transit ve aktarma serbestisini İcra Vekilleri Heyeti kararile tahdit veya refedebilir.

On yedinci madde — Kavanin ve nizamatı mahsusa ile ithali memnu olan eşyanın transit veya aktarması da memnudur. Şu kadar ki bu memnuiyet İcra Vekilleri Heyeti kararile kısmen veya tamamen refolunabilir.

Yirminci madde — Türkiye limanlarına vürut eden sefainin kaptanları veya yerlerine kaim olanlar, vusulleri anından itibaren yirmi dört saat zarfında sefine derununda bulunan bilûmum hamuleyi mübeyyin manifestonun nüshai asliyesini gümrük idaresine ibraz ve o limana çıkarılacak veya aktarma ve transit edilecek eşyanın manifestosundan biri türkçe tercümesi olmak üzere iki suret tanzimi ile itaya ve eğer sefine boş gelmiş ise keyfiyeti ve sebebi vürudunu tahriren bildirmeğe mecburdurlar. Bundan maada gümrük idaresi kaptandan gemiye ait evrakı talep edebilir. Fakat gümrük idaresi manifestodaki kuyudat ile hamulenin ahvalini daii şüphe gördüğü takdirde balâda mezkûr evrakı kaptandan her halde talep eder. Sefine limana geceleyin dahil olursa yirmi dört saatten ibaret müddet, ferdası tulûu şemsten itibaren başlar. Eyyamı tatiliyei resmîye ile karantinadan ve sair esbabı mücbireden mütevellit ahval müstesnadır. Ancak Rûsumat müdüriyeti umumiyesi mahzursuz gördüğü takdirde, gümrük resmine gayri tâbi eşyayı hamilen sırf Türkiye limanlarında icrayı sefer eden ve haemi istiabileri yirmi tonayı tecavüz etmeyen sefain hakkında ahkâmı anife cari olmaz. Bu gibi sefainin muvasalat ettikleri limanlarda kaptanları veya yerlerine kaim olanlar, gümrük idarelerine veya memuru mahsuslarına şeraiti anifeye tevfikân imzaları tahtında malûmatı şifahiye ita ederler.

Yirmi birinci madde — Manifesto nüshai asliyesi, sefinenin tâbi olduğu Devletin ticaret kanunnamesi ahkâmına tevfikân mürettep ve sefinede tutulması lâzam gelen hamule defterinden veya mahreç iskelelerde bulunan acentaları tarafından mahtum ve münza hamule beyannamei umumisinden veya mahreç iskelesinin devairi resmîyesinden verilmiş vesaikı mahsusadan ibaret olup, andan başka evrak nüshai asliye addolunmaz. İşbu şeraite ve gümrük nizamnamesindeki tarifata muvafık olmayan manifestolar gümrüğe ibraz edilmemiş addolunur.

Yirmi beşinci madde — Memaliki ecnebiyeden gelen ve muntazaman seyrüsefer eden posta vapurlarından gayri, bilûmum sefain hamulelerine ait manifestoların hareket ettikleri limanlardaki Türkiye şebenderhanelerince ve şebender bulunmayan mahallerde Hükûmeti mahalliyece tasdik edilmiş olmasını, Türkiye Hükûmeti altı ay evvel ilân ederek ledelicap talep edebilir.

Yirmi altıncı madde — Bir sefine bir limandan hareket etmeden kaptanı, sefineye o limanda tahmil olunan emvale ait manifesto ile sair vesaikı gümrük idaresine iracye ve manifesto suretini itaya ve boş gidiyorsa tahriren ihbara, mecburdur. Türkiye limanları arasında icrayı sefer eden ve haemi istiabileri yirmi tonadan fazla olmayan sefain kaptanları, hareket ettikleri limanda gümrüğe manifesto itası mecburiyetinden vareste olup, bu gibi kaptanlara gümrük idaresince bir ruhsatname ita edilir,

Yirmi sekizinci madde — Demiryolu ile naklolunan eşyayı hâmil katarların hudut mevkiine vürudunu müteakip, katar sermemuru veya demiryol idaresinin vekili, gümrük nizamnamesinin tarifine muvafık olmak ve koşmento nüshai asliyeleri merbut bulunmak üzere, gümrük idaresine barname ita edecektir. Bu eşyanın muamelâtı rûsumiyesi ve gümrük resmi, ya huduttaki mevkif gümrü-

ğünde veya hattın güzergâhında bulunan diğer bir gümrükte ifa olunur. Şıkkı evvelce göre barnameler iki ve şıkkı saniye göre üç nüsha olacaktır. Katarın hattı seyri üzerine tesadüf eden diğer memleketlere ait müskirat ve saireyi havi dolaplar, hudut gümrüğünde mühürlendirilecek ve bu mühürler katarın huduttan hurucuna kadar muhafaza olunacaktır.

Otuz ikinci madde — Muamelei rüsumiyeye tâbi her mâl için sahibi gümrüğe evvel emirde beyanname itasına mecburdur. Bu beyannamenin tarz ve şekli ve muhteviyatı, gümrük nizamnamesinin tarifatına muvafık olmak muktazidir. Ancak yolcuların beraberindeki resme tâbi ve gayri tâbi eşyayı zatiye ile kıymetsiz nümünelik eşyadan ve keزالik ticarete mahsus olmayarak posta veya vesaiti saireri nakliye ile gelecek eşyayı zatiyei saireden beyanname talep olunmayıp, bunlar hakkında ashabının ifadei şifahiyyelerile iktifa edilir. Fakat mecmu rüsümü elli lirayı tecavüz eden bu kabîl eşya için her halde beyanname tanzimi lâzımdır.

Otuz üçüncü madde — Gümrüğe gelen eşya, gümrük nizamnamesinde muharrer şeraite tevfiikan, muayeneye tâbidir. Reisiçümhurun zatî ve ikametgâhı için celbedilen eşya ve Devletçe celbolunan esliha ve mühimmatı harbiye ve kanunen gümrük resminden müstesna bulunan süferaya ve sefareti ecnebiyeye ait eşya ve Hariciye vekâletile düveli ecnebiye hariciye nezaretlerine ve Türkiye nezdindeki sefaratı ecnebiye ile hariçteki Türkiye sefaretlarına mensup kuryelerin beraberlerindeki evrakı resmîyeyi havi mühürlü kaplar muayene olunmaz.

Otuz dördüncü madde — Memaliki ecnebiyeden gelen eşya ya doğrudan doğruya gümrük idaresine ait ambar veya antrepolara veyahut gümrük idaresinin müsaadesile tesis olunan antrepolara vazolunur. Türkiye limanlarından gelen eşya yalnız gümrük ambarlarına kabul edilir. Kabili iştiial ve infilak mevat ile bozulup çürüyecek veya kurp ve civarında bulunan eşyaya mazarrat iras edebilecek olan eşya antrepolaya kabul olunmaz.

Kabili iştiial ve infilak mevadın gümrük ambarlarına dahi ithali memnudur. Hacimleri ve neveleri itibarile ambar ve antrepolara ithali gümrük idaresince caiz görülmeyen eşyanın muameleleri, ashabının mesuliyetleri tahtında, gümrük idaresi tarafından irae olunacak mahalde icra olunur.

Otuz beşinci madde — Gümrüklere gelen eşyayı ticariye gümrük ambarlarında bir seneden ve yolcu eşyası üç aydan ziyade bırakılamaz. Antrepolara ithal olunan eşya için bu müddet azamî üç senedir. Ahvali fevkalâdede bu müddetler İera Vekilleri Heyeti kararile temdit olunabilir.

Otuz altıncı madde — Antrepo ve ambarlara dahil olan her nevi eşya, beyannamelerinin salâhiyettar gümrüğe ita ile tescil ettirildiği zaman cari olan usul ve rüsumâ tâbidir. Ancak bu hüküm, muamelei rüsumiyenin inticama sahibi tarafından bilâ fasıla devam olunmakla meşrut olup, aksi takdirde eşya antrepo ve ambarlardan çıktığı gün cari olacak usul ve rüsumâ tâbi olur. Muamelesi antrepo ve ambarların haricinde icra edilen eşya aynı ahkâma tâbidir.

Otuz dokuzuncu madde — Gümrüğe tarihi ithalinden itibaren bir hafta zarfında kaldırılmayan ithalât eşyasından sekizinci ve ihracat eşyasından üçüncü ve aktarma ve transit eşyasından on beşinci ve ticareti dahiliye eşyasından mahreç gümrüğünce üçüncü ve mevrit gümrüğünde sekizinci gününden itibaren sikleti gayri safiye üzerinden beher elli kilogram için yevmî yirmi beş para ardiye ücreti alınır. Kûsur dahi tam addolunur. Posta paketleri hakkında da bu ahkâm caridir. An-

cak sikleti bir kilodan noksan olan münferit kaplar ile zirde tadat olunan eşya ardiye ücretinden müstesnadır:

Evvelen: Hududa mücavir kura ahalişi tarafından kara hududundan geçirilip ithal edenin istimali zatisine mahsus olduğuna gümrük idaresince kanaat hâsıl olan ve mecmu rüsümü beş kuruşu tecaviüz etmeyen eşya;

Saniyen: Mehakimden verilecek şahadetnameler mucibince tahkikatı adliyede vesaik makamında istimal olunarak tahkikatın ikmalini müteakip iade olunacak eşya;

Salisen: Türkiye Hükûmeti Cümhuriyesi nezdinde mukim düveli ecnebiye süferasının beraberlerinde getirdikleri eşya ile istimali zatilerine mahsus olmak ve cins ve nevi ve miktarı beyan edilmek şartile bilâhare getirttirecekleri eşya ve sefarethaneye mahsus damgalı evrak ve defatir ve levazımı resmiyei kırtasiye ve sefarethanede müstamel bilûmum eşya;

Rabian: Konsoloshanelere mahsus bayrak, damgalı evrak ve defatir ve levazımı resmiyei kırtasiye ve konsoloshanelerin resi idaresinde bulunan meslekten yetişme ceneral konsolos ve konsolos ve konsolos vekillerinin Türkiyeye hini muvasalâtlarında veya vüsullerinden itibaren üç ay zarfında getirecekleri eşyayı zatiye (muamelei mütekabile şartile).

Kırk birinci madde — Hükûmete ait antrepolara ithal olunan eşyadan alınacak ücret, icabatı mevkiyyeye göre, İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin edilir. Şirketlere tevdi edilmiş veya edilecek olan antrepolara mevzu eşyadan alınacak ücret, Bu hususta Hükûmet ile şirketler beyninde münakit mukavelenameler ahkâmna tâbidir.

Kırk ikinci madde — Mevadı sabıkada muharrer ardiye ücreti ile Hükûmetçe istifa olunan antrepo ücretinin indelicap tezyit veya tenkisi veyahut bazı eşyanın ücretten istisnası, İcra Vekilleri Heyeti kararile caiz olur.

Kırk üçüncü madde — Otuz beşinci maddede tayin olunan müddetlerden ziyade gümrüklerin dahil ve haricinde ve antrepolarda kalan eşyayı ticariye ile yolcu eşyası üzerinde, ahabının kâffeı hukuku sukut eder ve bu eşya kuyut ve evraki aidesinde munderiç izahat veçhile rüsumat idaresince alelmüfredat ilân edildikten sonra, gümrük memurlarından teşkil olunacak bir heyet marifetile bilmüzayede, gümrük resmi ve sair tekâlifi Devlet müşteriye ait olmak üzere, furuht olunur. Çabuk bozulmak ve telef olmak tehlikesine maruz bulunan veya muhafazası tehlikeli ve masraflı olan eşya, otuz beşinci maddede muayyen müddetlerin inkizasından evvel eşyayı getiren sefain acentalarına veya şimendifer idarelerine veya vesaiti nakliye ahabına veya makamlarına kaim olanlara ihbar edilerek, şeraiti anife dairesinde satılır. Her iki suretle furuht olunan eşyanın esmanı hasılasından, evvel emirde Rüsumat idaresinin matlubatı istifa ve mütebakisi emanet hesabına kaydolunur. Bادهu sırasile, eğer var ise, rıhtım ve iskele rüsümü, ücreti nakliye, navul ve saire tediye edilir. İşbu ücret ve saire, eşyanın satıldığı tarihten itibaren bir ay zarfında talep edilmediği takdirde hakkı mutalebe sukut ve meblâğı mütebakinin mecmu Hazinenin varidatı müteferrika hesabına intikal eder. Şu kadar ki muayyen müddetlerin inkizasından evvel satılan eşyanın esmanından artacak miktar, o müddetlerin inkizasından evvel sahipleri müracaat ettikleri takdirde kendilerine ita ve ademi müracaatleri halinde müddetlerin inkizasına kadar emanette hıfzolunur. Mevkii müzayedeye konulan eşyaya gümrük resmini ve sair tekâlifi Devleti vermek şartile talip zuhur etmezse, o eşya memaliki ecnebiyeye gönderilmek üzere müşteriye furuht olunur ve esmanından matlubatı rüsümüye istifa edildikten sonra baki kalan meblâğ ile salıfüzzikir ücret ve ma-

sarifi saire tesviye olunur ve işbu ücurat ve masarifin tamamen tesviyesine meblâğı mütebakinin kifayet edemediği ahvalde, ashabi istihkaka garameten tevziat yapılır. Bu suretle de müsterisi zuhur etmeyen eşya imha edilir.

Kırk altıncı madde — Bir cenebi memleketten gelip Türkiyeden geçerek diğer bir cenebi memleketine giden eşyaya transit eşyası denilir.

Kırk sekizinci madde — Transit edilen eşyanın ilk gümrükten sevki tarihinden itibaren altı ay zarfında, son gümrükten memleketi cenebiyeye keyfiyeti ihracı alelûsul ispat edildiği takdirde, reddedilmek üzere ilk gümrükçe ithalât resmi nakten veya seneden tahtı temine alınır. İspat hususunda esbabı mücbirenden mütevellit teahhürat kabul olunabilir. Eşyayı mezkûrenin kapları kurşun mühür tahtında ve beyanname ile imrar olunur. Gümrük nizamnamesinde beyan olunan şeraite muvafık surette demiryolu vagonlarile doğrudan doğruya naklolunan eşya muayeneden müstesnadır. Ancak gümrükçe şüphe edilen züruf muayene ve icabı takdirinde demiryolu idaresinin defatir ve evrakı tetkik olunabilir. Ledeliktiza müddeti asliyei mezkûrenin İcra Vekilleri Heyeti kararile temdidi caizdir.

Elli birinci madde — Eşya ve eşhası hamil olup huduttan geçen bileümle hayvan ve araba ve sair vesaiti nakliye, altı ay zarfında iade olunmak şartile gümrük resminden muafıtır.

Elli ikinci madde — Bir cenebi memleketten gelip gümrük resmi ifa olunmaksızın Türkiye limanlarının birinden diğerine veya bir cenebi limanına sevkolunan eşyaya aktarma eşyası denilir.

Elli altıncı madde — Türkiye mahsulât ve mamulâtı ile gümrük resmi alınmış olan cenebi eşyası, bir Türk limanından diğerine deniz veya nehir tarikile naklolunur ise beraberinde mahreç limanından verilmiş bir vesika bulunmak şartile, Gümrük resminden müstesnadır. İşbu eşya esbabı mücbire sevkile bir cenebi memlekete uğrayarak gelirse, gümrük nizamnamesinde tayin olunan şeraite muvafık olduğu takdirde, ithalât resmine tâbi olmaz.

Elli sekizinci madde — Gümrük idareleri üç sınıfa münkasemdir:

Birinci sınıf gümrükler, bilâistisna her nevi eşyanın her türlü muamelei rüsumiyesini ifaya mezundurular.

İkinci sınıf gümrükler, gümrük kimyahanelerinde tahlili istilzam edenler müstesna olmak üzere, sair kâffei eşyanın her türlü muamelei rüsumiyesini ifa eder.

Üçüncü sınıf gümrükler, ithalâtta yalnız yolcu beraberindeki eşya ile her nevi ticareti dahiliye ve ihracat eşyası muamelesini ifa edebilirler.

Şu kadar ki bazı eşyanın ithali, tensip edilecek gümrüklere, İcra Vekilleri Heyeti kararile hasrolunabilir.

Altmışınca madde — Gümrüklerde saati mesai, öğlen istirahat zamanı hariç olmak üzere, mart iptidasından nisan nihayetine kadar günde yedi buçuk, mayıs iptidasından teşrinievvel nihayetine kadar günde sekiz ve teşrinisanı iptidasından şubat nihayetine kadar günde altı buçuk saattir. Bu mesaii yevmiye müddetinin mebdai ve müntehası, icabatı mevkiiye ve iklimiyeye göre, Rüsumat müdiriyeti umumiyesince tayin olunur.

Altmış dördüncü madde — Türkiyeye ithal veya Türkiyeden ihraç veya transit ve aktarma suretile imrar olunması memnu olan eşyayı ithal veya ihraç ve

ya inrar etmek veya buna teşebbüs eylemek veya Türkiyeye ithali serbest ve gümrük resmine tâbi eşyayı ahkâmı kanuniye ve nizamiyeyi ifa ve ikmal etmeksizin ithal veya inrar etmek veya buna teşebbüs eylemek, kaçakçılıktır. Suveri meşruhada kaçırıldığı veya kaçırılmasına teşebbüs olunduğu sabit olan eşya musadere ve kaçakçıdan o eşyanın gümrük resmile beraber tâbi olduğu rüsumu sairei Devlet miktarınca cezayi naktî ahz olunur. Kaçırılan eşya ketim veya istihlâk edilipte derdest ve musaderesi kabil olmazsa sahibi rüsumdan mada bedelini de tediye mecbur tutulur. Eşyanın takibi tarihi vukuundan itibaren bir sene hitamına kadar caiz ve bu müddetin mürrurunu ispat etmek maznuna aittir. İspat vukuunda eşyanın bedeli musaderesi ve cezası talep olunamayıp yalnız tâbi olduğu her nevi rüsumu Devlet bittayin istifa ve bu resmin sülüsü nisbetinde muhbirlere ayrıca ikramiyeye ita olunur. Rüsum tayin olunmadığı takdirde rüsumu bedel her kap için beş liradan iki bin liraya ve dökme eşyanın her tonusu için bir liradan on liraya kadar cezayi naktî ahz olunur. Bu suretle alınan cezayi naktîlerin sülüsü, 97 nci madde ahkâmına tevfikân, var ise muhbirlere verilir.

Altmış sekizinci madde — İthali serbest olduğu halde atiyüzzikir ahvalde bulunan eşya, kaçak ad ile musadere olunur:

1 - Hududu berriyede ilk gümrüğe vasıl olmadan evvel vesaiti nakliyeden tabliye ve ihraç olunan eşya;

2 - Şimendifer lokomotiflerinde ve bunlara mahsus tenderlerde veya eşhas üzerinde veya yolcu eşyası meyanında veya sandal ve araba derununda veya gümrükten ketmetmek şüphesini davet edecek bir surette kap ve yatakların arasında veya başka cins eşya meyanında ve sair tertibatı hafiyeye ile saklanmış olduğu halde gümrük muayenesinde meydana çıkarılan eşya;

3 - Gümrük resmi ifa olunmaksızın gümrük resmi verilmiş mal gibi veyahut mahsulât ve mamulâtı dahiliye namile inrar edilen veya inrarına teşebbüs olunan eşyayı ecnebiye;

4 - Gümrük ambar ve antrepolarına kabulii memnu olmasına rağmen namı diğer ile doğrudan doğruya oralara ithal olunan eşya;

5 - Müsemmaları iç zarfları üzerinde muharrer isimlerine tevafuk etmeyen mevadî ispençiyariye ve saire.

Altmış dokuzuncu madde — Manifesto nüshai asliyesine dahil olmayan eşyayı ecnebiye, gerek sefain derununda zuhur etsin, gerek doğruca gümrüğe teslim edilsin, kaçak add olunur.

Bu eşyanın kapları manifestoda muharrer diğer bazı kapların numara ve markasını havi bulunur ve zurufu da nevan mutabık olur ise, bunlardan ağır resme tâbi eşyayı havi olanları manifesto haricinde addedilir. Ancak yüz dördüncü maddede muharrer şerait dairesinde ihbar ve vesaiti makbule ibraz olunan eşya müstesna olup bunlar hakkında maddei mezkûre hükmü tatbik olunur. Şu kadar ki yolcuların beraberlerinde bagaj olarak veya hacmen küçük veya kıymeti yüksek olmasından dolayı üzerlerinde nakledebildikleri miktardaki eşya, ticarete mahsus dahi olsa sefainin üzerlerine giden veya hudutta bulunan memurlara indessual malûmat ita ve doğruca gümrük idaresine isal olduğu takdirde, musadere ve cezayi naktî muamelesine tâbi tutulmaz.

Yetmiş dördüncü madde — Kaçırılan veya kaçırılmasına teşebbüs olunan eşyanın sahibi mevcut ve malûm olmazsa, kaçağa vasıta olanlar sahip add olunur. Nâkilinden başka kimse bulunmazsa nâkili sahip addedilir. Her iki

surette de eşhası salise tarafından ait olduğu mahkemeye müracaatla istihkak davası ikame olunabilir. Her hangi eşyanın sirkat olunduktan sonra kaçırıldığı bilmuhakeme sabit olursa, kaçak ahkâmı cereyan etmeyip, vasıta veya nâkili hakkında sirkat cezası tatbik olunur. Şu kadar ki eşyanın kaçaklığı gerek idareten ve gerek muhakemeten sabit olduğu takdirde, sahibi mevcut ve malûm olmamasından dolayı sırf tebliğatı kanuniye için birinci fıkra mucibince sahip addolunan vasıta veya nâkillerin sıfatı asliyelerine terettüp eden ahkâmı cezaiye başkaca tatbik olunur. Manifesto haricinde gelerek doğruca gümrüğe teslim edildiği halde altmış dokuzuncu madde ahkâmına nazaran kaçak addi lâzım gelen eşyanın nâkilleri, aleyhlerine delâlet edecek esbap bulunmamak şartile, bu hükmün haricindedir.

Yetmiş beşinci madde — İthali memnu veya gümrük resmine tâbi olup ta gümrükten kaçırıldığına dair delâil ve emarat mevcut olan eşyanın bulunduğu mahal ve mebanide gümrüğün müfettiş, baş müdür, müdür gibi mafevk memuru veya anın intihap edeceği memur ve bu gibi mafevk memurların mevcut olmadığı yerlerdeki memurini rüsumiye taraflarından zabıtai adliye ve zabıtai adliyenin bulunmadığı mevakide de muhtaran huzurile neharen taharriyat icra ve kaçak eşya ahiz ve hakkında lâzım gelen muamelei kanuniye ifa olunur.

Yetmiş altıncı madde — Gerek ithali memnu ve gerek gümrük resmine tâbi olan eşyayı kaçırmakta olan bir kimse bir hane veya sair bir mahalle firar ve iltica ederse anı takip eden gümrük memurları, zabıtai adliye memurları hazır olduğu halde, mezkûr hane ve mahalde leylen dahi taharriyat icra ve kaçak eşyayı derdest ile hakkında lâzım gelen muamelei kanuniyeyi ifa edebilir. Bu gibi mahallerin taharriyatında derununda bulunanların üzerleri dahi taharri edilebilir.

Seksen dördüncü madde — Kaçakçılığa vesatet eden eşhasın her birinden kaçırılan eşyanın iki kat resmine muadil cezai naktî alınır. Ancak bu cezai naktî, vesaiti nakliye kıymetini tecavüz edemez. Cezai naktiyi ifa etmeyenlere ait vesaiti nakliye, bilmüzayede satılarak esmanı hâsilasından matlûp cezai naktî bilistifa bakiyesi sahibine ita olunur. Miktarı resmin tayini mümkün olmazsa cezai mezkûr bir liradan elli liraya kadar istihsal edilir.

Kaçığa tavassut eden eşhasın istimal ettiği vesaiti nakliye eşhası merkumenin malı olmadığı ve mal sahipleri kaçak fiilinde malûmattar veya methaldar olmadıklarını ispat ettikleri takdirde, cezayı naktî vesaiti nakliyeye müracaat edilmeksizin tavassut edenlerden ayrıca tahsil olunur. Fakat işbu vesaitin kaçakçılıkta istimali tekerrür ederse ilim ve dahillerine bakılmaksızın ashabı da vasıtai firar ad ve haklarında diğerleri gibi muamele edilir.

Seksen dokuzuncu madde — Birinci ve ikinci sınıf gümrük idarelerince maddei sabıka mucibince tanzim olunacak mazbatanın bir sureti musaddakası kaçak eşyanın sahip ve nâkillere ve kaçığa vasıta olanlara doğrudan doğruya gümrük idaresi tarafından tebliğ olunur. İşbu muhatapların tebellüğdan imtinaları halinde keyfiyet zabıtai adliye memuru ve bulunmadığı takdirde hariçten iki zat huzurile bir zabıt varakasile tesbit olunarak zabıt varakası tarihi tarihi tebliğ addolunur.

Doksanıncı madde — Üçüncü sınıf gümrük idarelerince tanzim edilecek kaçak eşya mazbataları, tâbi olduğu gümrük idaresince tetkik ve tasdik olunma-

dıkça, tebliğ edilemez. Gümrük idareleri, mazbataların tasdik edildiğine muttali oldukları zaman maddei sabıka veçhile tebliğat ifa olunur.

Doksan birinci madde — Kanunen kaçak addi lâzım gelmeyen eşyayı taşıyıcı hakikat ile mazbata tanzim ederek musadereye tâbi gösterdikleri sabit olan memurlar, vazifei memuriyetlerini suiistimal etmiş addolunarak haklarında ceza kanunu ahkâmı tatbik olunur.

Doksan üçüncü madde — Derdest olunan eşyayı gayri memnuanın sahip veya nâkili, musadere kararı verilmeden veya musadere kararı verilipte tebliğ edilen mazbatasını kesbi katiyet etmeden evvel, bu eşyanın kıymetine muadil bir meblâğı gümrük resmi ile beraber dipozito ederek gümrükten kendisine teslimini talep edebilir. Bu suretle talep olunmayan eşya bozulur kısımdan veya muhafazası müşkül ve masraflı olursa, gümrük idaresi sahibine bilhbar, ticaret odasından ve ticaret odası bulunmayan mahallerde belediye meclisinden davet olunacak bir zatın huzurunda bu eşyayı bilmüzayede fûruht eder.

Doksan dördüncü madde — Musadere mazbatasını tarihi tebliğinden itibaren on beş gün zarfında mahkemei aidesine müracaatla itiraz vukubulmaz ise kesbi katiyet eder. Mahkemeye müracaat halinde lâhik olacak hükmü katî infaz olunur.

Yüzüncü madde — Türkiye limanlarına vürut eden sefain kaptanları on dokuzuncu maddeye tevfiakan hareket etmezlerse, kendilerinden beş liradan eli liraya kadar cezayı naktî alınır.

Yüz birinci madde — Türkiye limanlarına vürut eden bir sefinenin kaptanı veya acentası yirminci madde mucibince ibrazı mecburî olan manifestoyu müddeti muayyeninin inkizasından itibaren kırk sekiz saat geçtiği halde ibraz etmezse, bütün zarar ve ziyan kaptana veya acentasına ait olmak üzere, sefine derunundaki hamuleyi gümrük idaresi sefinden ihraç ve gümrük depo ve ambarlarında hıfzilemek hakkını haizdir.

Yüz beşinci madde — Manifestoda muharrer eşyadan noksan zuhur ettiği ve bunun esbabı gümrükçe tayin olunan müddet zarfında gümrüğe kanaatbahş olacak surette izah ve ispat olunamadığı takdirde, eşyayı mezkûreyi hâmil vapurun kaptanından veya acentasından veyahut sefine sahibinden, bu nevi eşya için tarifede muharrer en ağır gümrük resminden maada resmi mezkûrun bir mislinden beş misline kadar cezayı naktî ahz olunur. Miktarı resim tayin edilemezse, noksan kapların her biri için on liradan iki bin liraya kadar cezayı naktî istifa edilir. Döküm halinde gelen eşyanın manifestoda muharrer miktarı ile indelvezin zuhur eden miktarı beyninde görülen noksan yüzde ikiyi tecavüz etmediği takdirde, bu miktar noksan için resim alınmaz. fazla miktar yüzde ikiyi tecavüz etmezse, yalnız bir kat gümrük resmi ahz olunur. Fakat noksan veya nakliye miktarı yüzde ikiyi tecavüz eder ve bu farkların esbabı mücbirenden veya tabiatı eşyadan mütevellit olduğu gümrüğe izah olunamazsa, bunlar için manifestodan fazla veya noksan eşya hakkındaki ahkâm tatbik edilir.

Yüz altıncı madde — Barnamede muharrer eşyadan noksan zuhur eder ve bunun esbabı yüz beşinci madde mucibince isbat ve izah edilemezse, noksan çıkan eşyanın tarifede muharrer en ağır gümrük resmi nâkilinden tahsil olunur. Miktarı resim tayin edilemediği takdirde buna mukabil her kap için on liradan iki bin liraya kadar bir meblâğ istifa olunur. Döküm halinde gelen eşyanın noksanı yüzde ikiyi tecavüz etmediği takdirde bu miktar noksan için resim alınmaz. Fa-

kat miktarı mezkûru müteceviz noksanın gümrük resmi alınır. Suveri meşruhanın gümrükçe kilit ve mühür vaz ve talik olunan demiryol vagonlarında zuhur eden noksan hakkında tatbiki, alâti seddiyenin fek ve tebdil edilmemiş olmasile meşruttur. Gümrük resminden istifade maksadile kilit ve mühürleri fek ve tebdil edilen demiryol vagonları muhteviyatı mütecasirleri hakkında seksen altıncı madde ahkâmı tatbik edilir.

Barnamede mukayyet eşyadan zuhur eden fazlanın yalnız gümrük resmi ve her kap için iki liradan yirmi liraya kadar cezai naktî istifa olunur. Şu kadar ki döküm halindeki eşyanın yüzde ikiyi tecavüz eden fazlasının esbabı mücibreden ileri geldiği vesaiki makbule ile ispat edilemediği takdirde, fazlanın gümrük resminden başka, bu resmin rubundan düve nısfından efun olmamak üzere bir cezai naktî alınır.

Yüz yedinci madde — Ellinci maddede mezkûr fark ve tefavüt müstesna olmak üzere beyanname muhteviyatı ve vezin ve muayene netayici arasında görülen farklar gümrük resminin yüzde beşi kadar noksan istifasını mucip olacak derecede bulunur ise, ilk defasında yalnız o farka ait gümrük resmi alınır. Tekerrüründe işbu resmin bir misli de ayrıca cezai naktî olarak tahsil olunur. İşbu farklar gümrük resminin yüzde beşten ziyade noksan istifasını mucip derecede bulunursa, o farka ait gümrük resminden maada resmi mezkûrun bir katından dört katına kadar ayrıca cezai naktî istifa olunur. Şu kadar ki bu farkların taallûk ettiği muamelede alâkadaranın gümrüğe ibraz ettiği evrak hilâfı hakikat veya muharref bulunduğu takdirde faili hakkında kanunu ceza ahkâmı tatbik olunur.

Bu suretle alınan cezai naktilerin nısfı farkları meydana çıkaranlara ve nısfı diğeri Rüsumat müdiriyeti umumiyesince gayret ve hüsnü hizmetleri meşhut olanlara verilir.

Yüz dokuzuncu madde — İşbu kanunda sureti mücazâtı tasrih edilenlerden mada muhalifi nizam ve usul harekette bulunanlar veyahut kaçakçılık edenlere muavenet veya iraei sühulet eyleyenler hakkında beş liradan iki yüz elli liraya kadar cezai naktî hükümlenir ve bunlar bu cezai naktiyi müteselsilen tazmine aynı ilâm ile mahkûm tutulurlar.

Yüz onuncu madde — Doksan sekizinciden yüz dokuzuncu maddeye kadar olan maddelerde muharrer cezai naktiler idareten hükümlenir. Bu hükümler gümrük idareleri tarafından doğrudan doğruya mahkûmün aleyhine tebliğ olunur. Mezkûr hükme alâkadarlar tarafından tebliği tarihinden itibaren on beş gün zarfında mafevk memur veya mahkemei âidesi nezdinde itiraz olunabilir. Müddeti muayyene zarfında itiraz edilmediği veya itirazı vaki reddedildiği takdirde bu hüküm katidir.

Yüz on ikinci madde — Kaçakçılığın meni ve kaçırılan veya kaçırılmasına teşebbüs olunan emtianın takip ve derdesti ve gümrük idareleri haricinde cereyan eden tahmil ve tahliye ve aktarma ve transit muamelâtında icap eden teftiş ve murakabenin ifası, hududu berriyede ve deniz ve hudut teşkil eden nehirler sevahilinde gümrük idaresi ve muhafaza merkezi tesis ve ittihaz kılınan mahallerde gümrüklere nukatı lâzimeye ikame olunacak muhafaza memurları marifetile ve icabatı mevkiyyeye göre dolaştırılacak olandevriye kolları ve istimbot ve kano otomobil ve kayık ve sandal gibi merakibi bahriye ile temin olunur. Gümrük idaresi ve muhafaza merkezi bulunmayan mevaki hududiyedeki geçit mahallerile sevahildeki hâli yerlerde vezai fi inzibatiye nizamnamei mahsus mucibince hudut bölükleri efradı canibinden icra kılınır.

Gümrük kaçaklarını bilûnum devairi Hükûmet ve belediye daireleri ve imtiyazlı şirket idareleri ve nakliye şirketleri ve posta idareleri mensubini en yakın gümrük idaresine ihbara ve memurini zabita ile jandarmalar ve şubası Hükûmetin muhafaza ile mükellef memurları takip ve derdeste ve indelhace gümrük idarelerinde bu hususta talep edilecek muaveneti derhal temin ve iraeve mecburdurlar.

Yüz on beşinci madde — Muhafaza memurlarının esliha ve elbisei resmiyesi canibi Hükûmetten ita kılınır.

Yüz on altıncı madde — Vezaiî muhafaza ile mükellef gümrük memurları karasuları dahilinde iki yüz tonilâtodan aşağı hacmi istiabisinde olan vapur ve yelken sefainine yanaşıp teftiş ve evrakını tetkik edebilir.

Hamulesi Türkiye limanlarına ait olan bir sefinede manifesto veya ruhsatname bulunmaz veyahut kaçak emaresi meşhûr olur ise memurini muhafaza tarafından bir zabıt varakası tanzim ve sefine en yakın gümrük idaresine sevk olunur].

İKİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun kırk beşinci maddesi mülğadır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun işbu kanun ile tadil edilmeyen maddelerinde muharrer cezayı naktiler hakkında 17 nisan 1338 tarihli ve 222 numaralı kanun mucibince muameleye devam olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İşbu kanun 1 ağustos 1926 tarihinden muteber olup tarihi mezkûre kadar ahkâmı sabıka cereyan eder.

BEŞİNCİ MADDE — İşbu kanunun ahkâmını icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve Ticaret vekilleri memurdur.

7 haziran 1926

<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	9 - VI - 1926 tarih ve 1/935 No. 11 tezkere ile
<i>Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cümhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 - VI - 1926 tarih ve 4/533
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa
	:	24 179
	:	26 59,94,113,129,143,160,163,173, 177,201,203
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	222,1723